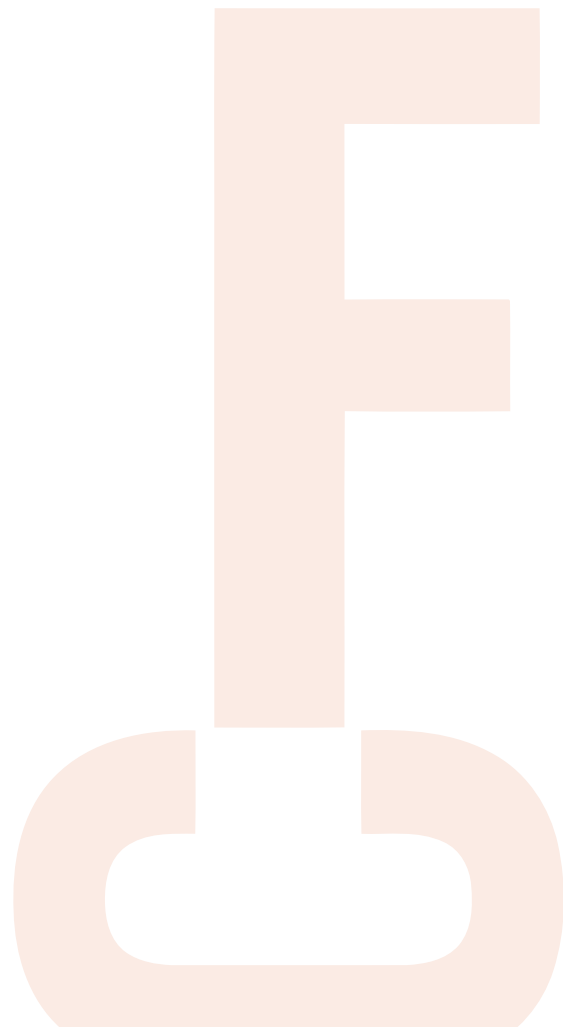

CONSELL MUNICIPAL DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL DE BARCELONA

Pla de treball 2021-23

Organització, funcionament i línies de treball

Edita:

Institut Municipal d'Educació
Ajuntament de Barcelona

Autoria:

Consell de la Formació Professional de Barcelona,
en el marc del Consell Educatiu Municipal de Barcelona

Abril de 2021

barcelona.cat/educacio

barcelona.cat/educacio/ca/consell-de-la-formacio-professional-de-barcelona

Índex

1. INTRODUCCIÓ: L'FP A LA CIUTAT DE BARCELONA	4
2. EL CONSELL MUNICIPAL DE L'FP DE BARCELONA	9
3. PROPOSTA DE PLA DE TREBALL 2021-23	11
4. LÍNIES DE TREBALL	12
L1. Fomentar la plena continuïtat formativa dels i les joves en els ensenyaments postobligatoris i la continuïtat formativa al llarg de la vida	12
L2. Adequar l'oferta de l'FP a les necessitats del sistema productiu de la ciutat i promoure la inserció laboral dels i les joves	13
L3. Facilitar la formació pràctica en centres de treball i promoure l'FP dual	14
L4. Facilitar l'orientació professional al llarg de la vida	15
L5. Garantir la inclusió social a la formació professional	15
L6. Garantir la igualtat de gènere a la formació professional	16
L7. Promoure la innovació pedagògica R+D, recerca i coneixement	17
L8. Promoure la mobilitat internacional	17
L9. Promocionar i difondre socialment la formació professional	18
L10. Garantir un bon funcionament intern del Consell i promoure'n la projecció externa	18
L11. Treballar en xarxa en el marc institucional de l'FP	19
5. ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL CONSELL	20
6. CALENDARI DE REUNIONS	21
Contingut de les ordres del dia de les properes sessions del Consell:	22
7. BIBLIOGRAFIA	23

Introducció: L'FP a la ciutat de Barcelona

- La formació professional té com a finalitat preparar l'alumnat per a l'activitat en un camp professional i facilitar-ne l'adaptació a les modificacions laborals que es poden produir al llarg de la seva vida, com també contribuir al seu desenvolupament personal. A més, la formació professional ha de contribuir al desenvolupament personal i a l'exercici d'una ciutadania democràtica, afavorint la inclusió i la cohesió social i l'aprenentatge al llarg de la vida. Comprèn un conjunt de formacions relacionades amb l'ocupació i el teixit productiu del territori i, actualment, l'àmplia oferta formativa, el seu caràcter modular i les seves facilitats per seguir-la, fan de l'FP una opció molt atractiva, amb un alt percentatge d'inserció laboral. A més, la formació professional està en contacte permanent amb els diversos sectors econòmics i respon a les seves necessitats, motiu pel qual guanya un reconeixement en tots els països de la Unió Europea i les seves titulacions són cada cop més demanades. Per tant, la formació professional persegueix diversos objectius, com ara facilitar l'accés al mercat laboral mitjançant l'aprenentatge de professions, requalificar treballadors que es troben a l'atur, augmentar els coneixements professionals dins d'un camp concret o especialitzar-se i possibilitar la reorientació de carreres professionals.
- Tot i que la ciutat i el conjunt del país han crescut els darrers anys en l'oferta de formació professional inicial, cicles de grau mitjà i superior, encara estem molt lluny de les ràtios òptimes que marca la Unió Europea.
- Barcelona concentra gran part de l'oferta formativa de formació professional del país. Segons dades de l'Anuari de l'FP de la Fundació BCN Formació Professional del 2020, del total de 172 centres d'FP a l'AMB, Barcelona n'aglutina 96, xifra que representa un 56%. La segueixen en densitat de centres L'Hospitalet de Llobregat (amb 14 centres), Badalona (13), Sant Cugat del Vallès (6) i Santa Coloma de Gramenet (5).

-
- Els centres d'FP no es distribueixen de manera homogènia als districtes de Barcelona. Destaca l'Eixample amb 23 centres, que representen un 24% del total de la ciutat. Superen la desena de centres Ciutat Vella (12), Sants-Montjuïc (11) i Sant Martí (11). A l'extrem oposat, els districtes amb menys centres són Sant Andreu (6), les Corts (5) i Gràcia (5). Tanmateix, la lògica de distribució dels centres d'FP no és la mateixa que la dels centres d'educació obligatòria, basada en la proximitat, sinó que respon a altres criteris, com ara la territorialització. L'exemple més paradigmàtic és la ubicació de l'Institut Tecnològic de Barcelona al districte de Nou Barris; en concret, al barri de la Trinitat Nova. Respecte de la titularitat dels centres, també trobem una forta disparitat entre districtes. Així, la totalitat dels centres són privats o concertats a Sarrà - Sant Gervasi, Sant Andreu i Gràcia, seguits per l'Eixample (on el 87% són privats/concertats) i les Corts (80%). En contrast, els centres públics tenen més pes a Horta-Guinardó (57%) i a Nou Barris (on en suposen la meitat). Als districtes del sud —Sants-Montjuïc, Ciutat Vella i Sant Martí—, els centres públics representen un 27%, 42% i 45% del total, respectivament.
 - Són moltes les persones de fora de Barcelona que estudien en algun centre de la ciutat. Actualment s'ofereixen 30.315 places i la cobertura de la demanda és del 93%, amb una gran capacitat d'atracció i una fortíssima retenció d'alumnat. Destaca el gran nombre d'alumnes matriculats que no són residents a Barcelona: en el cas dels cicles formatius de grau mitjà (CFGM), el percentatge d'alumnes no residents a Barcelona és del 43% respecte del 56% de Barcelona¹, mentre que en el cas dels cicles formatius de grau superior, el percentatge d'alumnes no residents a Barcelona és del 55% respecte del 43% de Barcelona (hi ha un 2% de no informats). Barcelona presenta un patró d'atracció d'alumnat, combinat amb una gran retenció i poca expulsió. Tanmateix, la planificació de l'oferta tendeix cap a un abordatge metropolità (o d'entorn immediat metropolità).

Els darrers anys hi ha hagut un fort increment de la matrícula durant els anys posteriors a l'esclat de la crisi econòmica l'any 2007-08. Aquest increment es va donar entre el 2007-08 i el 2017-18, un +29,8% CFGM i un +53,6% CFGS al Barcelonès. Això ha fet augmentar la importància relativa de l'FP amb relació a batxillerat i, per tant, ha modificat substancialment l'estructura dels ensenyaments postobligatoris a Catalunya. Les matrícules han augmentat, malgrat una important infraoferta de places de l'FP, particularment pronunciada al sector públic (cosa que, de passada,

1. En el cas del batxillerat, l'alumnat de fora de Barcelona és del 20%.

ha afavorit el flux d'alumnat envers el sector concertat, la qual cosa ha contribuït a la privatització de l'FP a la ciutat).

La planificació escolar dels ensenyaments postobligatoris presenta dilemes específics, especialment amb relació a l'FP. Així, la planificació de l'FP oscil·la entre models (el model diversificat i distribuït homogèniament per tot el territori i el model de centres de referència singulars), entre funcions (la funció de recuperació escolar —particularment prevalent a CFGM— i la funció de continuïtat i excel·lència acadèmica, més habitual a CFGS) i de relació entre demanda i oferta (en què cal replantejar si la planificació ha de seguir la demanda escolar o bé les necessitats del sistema productiu i la inserció laboral dels i les graduades) (Sánchez-Gelabert, 2017; Tarabini i Jacovkis, 2019b, 2019a; Termes, 2012, 2020).

A Barcelona destaca l'aposta del Consorci d'Educació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona pel model . La darrera actuació destacada en aquest àmbit és la creació de l'Institut dels Aliments de Barcelona, que segueix la línia de treball de la singularització dels centres educatius d'estudis postobligatoris per famílies professionals, iniciada amb la creació de l'Institut Bonanova al Parc Salut Mar, l'Institut Tecnològic de Barcelona i l'Institut de l'Esport de Barcelona, entre d'altres. Aquesta aposta per aquest tipus de centres permet concentrar el talent de docents i alumnes per treballar per a l'excel·lència, una interlocució clara amb l'empresa, una eina que clarifica l'oferta i facilita l'orientació i la visualització aspiracional per a l'alumnat del seu horitzó formatiu i professional.

- L'FP encara no és prou coneguda com una opció educativa de prestigi ni està prou interioritzada en l'imaginari dels equips orientadors del propi sistema educatiu. En aquest sentit, el Consorci d'Educació de Barcelona està treballant en diverses línies per corregir aquesta situació i, entre d'altres, destaca totes les accions adreçades a donar a conèixer els centres i els ensenyaments que s'imparteixen en l'àmbit de la formació professional o la creació, des del curs 2019-2020, dels batxillerats professionalitzadors², que introdueixen com a matèries específiques unitats formatives de cicles formatius que permeten una doble titulació en acabar els estudis.
- Tanmateix, l'FP és una oferta formativa d'alta qualitat i té xifres molt elevades d'inserció laboral. I és que l'FP té una gran continuïtat acadèmica: el 60% dels graduats en CFGM continuen estudiant (el 82% dels quals en CFGS) i el 46% dels graduats en CFGS també ho fan (dels quals el 64% accedeix a la universitat i el 25%, a un altre grau superior).

2. Els batxillerats professionalitzadors s'imparteixen en 11 instituts de Barcelona.

-
- L'evidència mostra com la formació al llarg de la vida no serveix per compensar les desigualtats de qualificació entre la població, sinó que les reproduceix i amplifica. La participació en formació es redueix a mesura que s'incrementa l'edat de les persones, malgrat que les generacions més grans són les que tenen dèficits formatius més importants. En canvi, les persones amb més bon nivell de qualificació són les que fan més ús de la formació per a l'ocupació.
 - En el context de crisi econòmica provocada per la covid-19, juntament amb la crisi ecològica i la quarta revolució econòmica, la reconstrucció industrial, tecnològica, ecològica i energètica del país i la ciutat passa per la formació professional³, de la mateixa manera que la lluita contra l'atur juvenil o l'abandonament escolar prematur també passa per l'FP. L'FP és una formació formativa de prestigi amb una triple funció: social, econòmica i educativa. Social, perquè pot reduir les taxes d'abandonament escolar prematur (AEP); econòmica, perquè permet la professionalització i millora de la inserció laboral de les persones, i educativa, perquè permet la formació al llarg de la vida.
 - L'FP té necessitats específiques d'informació i evidència en l'àmbit del coneixement. La informació sobre l'alumnat de l'FP ha millorat substancialment amb la posada en marxa del Registre d'Alumnes⁴ (RALC), malgrat que encara falta incloure-hi les dades d'alumnes que cursen programes de formació i inserció o altres ofertes formatives d'educació postobligatòria vinculades a escoles d'adults. Tanmateix, encara queda camp per córrer per connectar les dades d'educació i ocupació-empresa.
 - De resultes de l'encàrrec que va fer l'IMEB a l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans sobre "La Formació Professional a Barcelona: gènere, trajectòries i inserció laboral", l'autor de la recerca, el sociòleg Andreu Termes, va plantejar quines són, al seu parer i amb dades contrastades, les tensions internes de l'arquitectura institucional de l'FP:
 - El triple rol de l'FP, que combina simultàniament una funció inclusiva (enfocada a reduir l'abandonament escolar, amb una base fonamentalment comprensiva), una altra de propedèutica i acadèmica (amb utilitat intermèdia, orientada a la continuïtat acadèmica, i amb un caràcter més selectiu) i, també, una altra de laboral (funció professional, amb utilitat finalista).

3. Segons dades de l'Anuari de la Formació Professional i del mercat de treball de BCN i AMB 2018-2019 de la formació professional de Barcelona de la Fundació BCN Formació Professional, els principals sectors emergents o en transformació són els de l'economia circular, l'atenció integral a les persones (sanitat, cures...); la logística/comerç electrònic, la química/bioquímica, el sector alimentari, la indústria i les TIC.

4. <http://educacio.gencat.cat/ca/arees-actuacio/centres-serveis-educatius/centres/registre-alumnes/>

-
- La planificació de l'oferta de l'FP, que ha d'encaixar les necessitats del sistema productiu (tot i que aquestes sovint tinguin un horitzó temporal curt), les dinàmiques 19 del sistema escolar (amb un biaix acadèmicista) i les preferències de les famílies i l'alumnat (en un context de desprestigi de les vies professionals).
 - El nombre més baix de matrícules i les diferències de perfil entre l'alumnat de les vies professionals amb relació al batxillerat⁵. Les respostes institucionals a aquestes tensions interconnectades de l'FP han estat canviants, caracteritzades per un encaix difícil i sovint contradictori entre les diverses funcions; una intensa activitat legislativa, amb caràcter cíclic i pendular, que alterna entre models inclusius i models selectius; una absència de model explícit clar de planificació i dels criteris que l'haurien de guiar; i els intents repetits de “dignificar” l'FP i equiparar-ne el prestigi amb el batxillerat, si bé amb èxit moderat.
 - El biaix proacadèmic de l'orientació i les transicions escolars, en detriment de les vies professionals. En aquest sentit, tant professorat, com famílies o alumnat en general comparteixen la creença que el batxillerat és més prestigiós que l'FP. De fet, el professorat de l'ESO aplica una orientació diferencial, segons la qual l'alumnat amb bones notes, més “acadèmic” i amb un coneixement més “teòric”, és orientat cap al batxillerat, mentre que l'alumnat amb notes mediocres, més “pràctic” i coneixement “aplicat” és orientat cap a l'FP (Tarabini, Castejón i Curran, 2020).
 - L'accés reduït a les vies postobligatòries no universitàries. Concretament, el percentatge de la població adulta amb estudis de batxillerat i CFGM és de només el 23,9% a Catalunya, comparat amb el 43,6% de la UE (font: , Generalitat de Catalunya). Això també es relaciona amb l'infraoferta de l'FP, tal com descriurem més endavant (Fundació BCN FP, 2017a; Tarabini i Jacovkis, 2019b). Així doncs, els ensenyaments postobligatoris de Catalunya tenen una estructura polaritzada, concentrada en les qualificacions baixes o primàries i, també, en les altes o terciàries i, al contrari, amb difusió reduïda de les mitjanes o secundàries.
 - Aquesta estructura polaritzada és una anomalia en clau europea. D'això es deriva que els elements comparativament anòmals de l'estructura educativa catalana són el gran nivell d'abandonament escolar prematur i la reduïda participació en l'FP; en contraposició, la sobreformació no sembla tan problemàtica, ja que la població amb estudis terciaris és més propera a la mitjana europea (Save the Children, 2016; Tarabini, 2017; Valiente et al., 2014).

5. Així com la via d'accés al CFGS és un cop acabat el batxillerat, en el cas del CFGM les vies d'accés són més diversificades.

El Consell Municipal de l'FP de Barcelona

Els consells territorials d'FP són espais de participació, consulta, suport i assessorament compostos pels agents formatius, socials i econòmics de l'àmbit local, i tenen per objectiu fomentar i impulsar l'FP en un determinat territori basant-se en els eixos prioritaris de la difusió de la informació, la prospectiva i l'orientació.

La posada en funcionament del Consell de la Formació Professional de Barcelona (CFPB) i l'actualització del seu reglament⁶ de manera participada demostren el compromís polític de la ciutat per una aposta global, en què es vegi l'FP com a línia estratègica de treball del territori.

En el cas del Consell de Barcelona, inclou una extensa representació de tot l'ecosistema de l'FP de la ciutat. Amb la presència d'un teixit d'organitzacions empresarials, centres d'FP (inicial o per a l'ocupació), empreses que participen en la formació (dual i FCT), sindicats, administracions de l'àmbit de l'educació i el treball i l'empresa, universitats, entitats del tercer sector, associacions de famílies, alumnat i centres formatius. I també s'hi inclouen sectors estratègics com ara les TIC.

Els consells territorials, allà on s'han desenvolupat, han ajudat a millorar l'oferta de formació professional inicial i per a l'ocupació i adaptar-la molt més a les demandes del mercat laboral més properes, cosa que ha fet de la formació professional una veritable eina d'ocupabilitat i de millora. A més, han esdevingut un espai de governança, reflexió i compromís en la construcció d'acords, atès que han implicat tot el teixit socioeconòmic i formatiu en el disseny de les polítiques d'FP, la qual cosa ha permès també vincular molt més els centres d'FP amb les empreses i col·laborar en la integració entre l'FP inicial i l'FP per a l'ocupació.

6. El procés d'actualització del reglament va començar a la Comissió Permanent el dia 20 de desembre de 2018. El procés d'aprovació definitiva va acabar el passat 23 de desembre de 2020, després d'un llarg període de tramitació.

L'estructura del Consell Municipal de la Formació de Barcelona⁷ és la següent:

Els objectius principals del Consell són els següents:

- Transmetre a la ciutadania la imatge de l'FP en conjunt (inicial i per a l'ocupació) com a valor estratègic i la importància de la formació al llarg de la vida.
- Col·laborar en l'adequació de l'oferta formativa a les necessitats del sistema productiu i del territori.
- Realitzar accions per a l'orientació acadèmica i professional i la inserció sociolaboral.
- Promocionar la formació professional en les seves modalitats (dual i FCT), la mobilitat internacional i l'emprenedoria en el territori.
- Contribuir a potenciar la transferència de coneixement entre els sistemes d'FP i les empreses.
- Afavorir la promoció de polítiques d'FP inclusives orientades als col·lectius més vulnerables i de difícil inserció.
- Consolidar el paper dels consells d'FP com a interlocutors en el territori.

D'acord amb el reglament del Consell, aquest ha d'elaborar una memòria anual⁸ i un pla de treball anual.

7. Més informació a: <https://ajuntament.barcelona.cat/educacio/ca/consell-de-la-formacio-professional-de-barcelona>

8. Memòria 2020: <https://ajuntament.barcelona.cat/educacio/ca/memories>

El passat 23 de gener de 2020 es va aprovar per unanimitat, en el marc del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona, el nou reglament⁹ del Consell de la Formació Professional de Barcelona, que es va fer efectiu el 19 de gener de 2021 amb la publicació al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona. Aquest nou reglament preveu una àmplia representació de tots els agents que componen l'ecosistema de la formació professional de la ciutat de Barcelona.

D'acord amb el nou reglament del Consell Municipal de la Formació Professional, cada any el ple del Consell ha d'aprovar un pla de treball anual que emmarcarà les actuacions que caldrà desenvolupar en el decurs de l'any. Les diverses taules de treball i la Permanent del Consell seran les responsables de concretar i prioritzar les actuacions que caldrà desenvolupar durant l'any.

La secretaria tècnica, com a òrgan de gestió tècnica i administrativa, donarà suport transversal a totes les línies estratègiques per facilitar la gestió i execució de les línies i propostes d'actuació del Consell.

El pla de treball del Consell Municipal de la Formació Professional s'estructura en onze línies de treball que emmarquen els objectius i propostes d'actuacions que caldrà emprendre durant l'exercici 2021.

9. <https://ajuntament.barcelona.cat/transparencia/ca/reglament-consell-FP-BCN>

- Fomentar la plena continuïtat formativa dels i les joves en els ensenyaments postobligatoris i la continuïtat formativa al llarg de la vida.
- Adequar l'oferta de l'FP a les necessitats del sistema productiu de la ciutat i promoure la inserció laboral dels i les joves.
- Facilitar la formació pràctica en centres de treball i promoure l'FP dual.
- Facilitar l'orientació professional al llarg de la vida.
- Garantir la inclusió social a la formació professional.
- Garantir la igualtat de gènere a la formació professional.
- Promoure la innovació pedagògica R+D, recerca i coneixement.
- Promoure la mobilitat internacional.
- Promocionar i difondre socialment la formació professional.
- Garantir un bon funcionament intern del Consell i promoure'n la projecció externa.
- Treballar en xarxa en el marc institucional de l'FP.

L1. Fomentar la plena continuïtat formativa dels i les joves en els ensenyaments postobligatoris i la continuïtat formativa al llarg de la vida

- Millorar l'articulació i la qualitat de la formació al llarg de la vida¹⁰.
- Superar la concepció de l'FP inicial com quelcom separat del sistema educatiu.
- Potenciar el retorn al sistema educatiu dels joves de més de 16 anys que no han obtingut el GESO per evitar-ne l'exclusió laboral i la conseqüent exclusió social¹¹.

10. Tota la formació ha de pensar-se des de la perspectiva de la formació al llarg de la vida. No hi hauria d'haver estàndards diferents per a la formació de la població jove i la de l'adult. La planificació d'ambdues formacions s'hauria de fer des de les mateixes institucions polítiques i s'hauria de proveir des dels mateixos centres de formació.

11. Sobre aquest tema hi ha una mica de debat, perquè hi ha persones que consideren que la funció del CFGM no és donar una sortida al fracàs de l'ESO.

-
- Acompanyar els adolescents en les transicions educatives i col·laborar en les iniciatives que previnguin l'AEP.
 - Diagnosticar el motiu pel qual hi ha tant d'abandonament d'estudis en els cicles de grau mitjà.
 - Fer un seguiment dels programes de formació i inserció (PFI) que s'imparteixen a la ciutat, així com dels cicles formatius de grau bàsic i les segones/noves oportunitats.
 - En clau d'accés, analitzar els factors que poden ser barreres per formar-se per a determinats col·lectius i establir-hi solucions (incidint en els criteris d'admissió).
 - Estudiar la viabilitat de modalitats formatives semipresencials.

Actors: Consell de la Formació Professional de Barcelona, Consorci d'Educació de Barcelona, Barcelona Activa i entitats consell.

L2. Adequar l'oferta de l'FP a les necessitats del sistema productiu de la ciutat i promoure la inserció laboral dels i les joves

- Valorar de manera conjunta i amb visió global, integrada i estratègica tota l'oferta actual i necessària de formació professional a la ciutat tot identificant especialitats, mancances i places necessàries.
- Estudiar els sectors que demanen ocupació.
- Estudiar i proposar itineraris formatius que permetin a la ciutadania cursar estudis d'FP inicial, ocupacional i contínua d'una determinada especialitat formativa de sectors que generen ocupació.
- Planificar l'oferta dels ensenyaments postobligatoris a partir d'una òptica metropolitana.
- Estudiar, debatre i reflexionar entorn dels canvis normatius amb relació a l'FP.
- Promoure l'FP necessària als òrgans competents de la Generalitat, consultant primer els agents que componen el Consell.

Accions: Utilitzar l'Observatori de l'FP de Barcelona (Fundació BCN Formació Professional) com a observatori de perspectiva de la ciutat per avançar en quins són els nous perfil professionals que demanarà el sector productiu i de serveis, cap a on van els canvis tecnològics que afectaran tots els àmbits de la societat, quines seran les competències professionals o transversals que permetran afrontar aquests canvis i com ha d'afectar la programació de

l'oferta i els currículums dels ensenyaments. Seguiment dels canvis normatius per mitjà del CEMB amb representació en el Consell Català de l'FP. I també participant en el Fòrum de Ciutats amb Consell de l'FP.

Actors: Consell de la Formació Professional, Consorci d'Educació de Barcelona, Fundació BCN Formació Professional, Barcelona Activa, Àrea Metropolitana de Barcelona, Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, Fòrum de Ciutats amb Consell de l'FP i entitats consell.

L3. Facilitar la formació pràctica en centres de treball i promoure l'FP dual

La pràctica formativa en empreses és fonamental a l'FP. Tant les pràctiques a les empreses en modalitat FCT com en modalitat dual. Pel que fa a les FCT, són pràctiques no laborals en centres de treball que fa l'alumnat de formació professional amb un conveni de col·laboració que subscriuen el centre docent, l'empresa i l'alumnat, i que formen part del programa formatiu curricular. Sovint constitueixen una primera presa de contacte entre l'estudiant i les empreses i permeten aplicar en un entorn real els coneixements adquirits. Pel que fa a la formació professional dual, l'alumne rep part de la formació en el centre de formació professional. L'altra part l'obté mitjançant les activitats formatives i productives a l'empresa. L'estada a l'empresa es divideix en dues fases: En la primera, l'alumne s'hi incorpora per fer unes pràctiques i adaptar-se al funcionament de l'empresa. En acabar aquest període, comença l'estada remunerada en modalitat de contracte o de beca, d'acord amb els criteris d'accés acordats prèviament entre l'empresa i el centre de formació.

Accions:

- Apostar per la formació pràctica en centres de treball
- Promoure l'FP dual, atès que és una etapa formativa i orientadora per adquirir competències transversals i millorar l'ocupabilitat. Posar especial accent a l'FP dual a l'Ajuntament de Barcelona (Grup Ajuntament).
- Fomentar les clàusules socials en els contractes subscrits per l'Ajuntament per promoure la formació pràctica i l'FP dual.

Actors: Direcció de coordinació de contractació, Barcelona Activa, el Consorci d'Educació de Barcelona, Fundació BCN Formació Professional i entitats consell.

L4. Facilitar l'orientació professional al llarg de la vida

La informació i l'orientació són essencials perquè les persones coneguin totes les oportunitats formatives que hi ha i quina opció és la més adequada a les seves disponibilitats i expectatives. Cal posar especial atenció a l'orientació a l'alumnat més vulnerable i als treballadors/es en atur.

Accions:

- Corregir el biaix proacademicista en l'orientació en les diverses etapes de transició escolar (posant una èmfasi especial en el professorat, famílies i alumnat).
- Visibilitzar els ensenyaments professionals com una opció per promocionar entre les diverses etapes educatives.
- Incidir en els itineraris d'accés a vies postobligatòries no universitàries (especialment entre la població adulta amb estudis de batxillerat i de CFGM).

Actors: Consell de la Formació Professional de Barcelona, el Consorci d'Educació de Barcelona, Barcelona Activa i entitats consell.

L5. Garantir la inclusió social a la formació professional

A partir del marc establert en el Decret 150/2017, del 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, cal treballar en l'atenció educativa en totes les etapes educatives i en cadascun dels ensenyaments, inclosa la transició a la vida adulta. Aquesta aposta per la inclusivitat també s'ha de donar en l'àmbit laboral i en els centres de treball (vegeu l'informe del Consell de la Formació Professional: [file:///C:/Users/AM26283/Downloads/informe_formacio_professional_i_diversitat_funcional%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/AM26283/Downloads/informe_formacio_professional_i_diversitat_funcional%20(1).pdf))

- Fer un seguiment de la normativa específica en aquesta matèria (Decret Escola Inclusiva, Decret Admissió, etcètera).
- Orientar l'alumnat amb diversitat funcional sobre quins estudis professionalitzadors s'adapten més a les seves necessitats.
- Dotar els equips educatius dels centres d'FP de personal especialitzat en diversitat funcional.

-
- Establir una xarxa de coordinació entre els centres i les entitats dels col·lectius amb diversitat funcional per poder fer adaptacions curriculars i d'accessibilitat universal.
 - Fer un seguiment del desplegament dels itineraris formatius específics (IFE), els cicles formatius de grau bàsic i les noves/segones oportunitats.

Actors: Consell de la Formació Professional de Barcelona, Consorci d'Educació de Barcelona, Institut Municipal de Persones amb discapacitats Barcelona Activa i entitats consell.

L6. Garantir la igualtat de gènere a la formació professional¹²

Els graus de la formació professional tenen un gènere associat pels imaginaris col·lectius. I les dades així ho fonamenten: als cicles d'imatge personal, les dones superen el 90%. En canvi, en cicles com ara informàtica, instal·lació o electrònica, amb prou feines arriben al 5%, segons les dades del RALC (Registre d'Alumnes de Catalunya). Però el problema no és tant el nombre de noies que hi ha als cursos d'FP, sinó més aviat les condicions en què cursen els estudis. Hi ha diversos factors que expliquen el biaix de gènere a l'FP: el gran desconeixement de l'alumnat sobre l'FP i els seus cicles; les aspiracions i expectatives de l'alumnat, que es fonamenten en l'imaginari social i els estereotips de gènere; l'orientació escolar (amb biaix academicista); les reticències familiars i d'amistats en casos d'eleccions no normatives en clau de gènere; o l'escassetat de referents positius no normatius en clau de gènere (entre d'altres). En aquest sentit, aquest desconeixement afavoreix la reproducció dels estereotips de gènere en les eleccions escolars.

Accions: Recuperar accions de l'Informe "FP i gènere" del Consell de l'FP de Barcelona: file:///C:/Users/AM26283/Downloads/informe_formacio_professional_i_genere.pdf

Actors: Consell de la Formació Professional, Consorci d'Educació de Barcelona, Direcció de Feminismes i LGTBI, Barcelona Activa i entitats consell.

¹² . Un informe de l'Agència FPCat conclou que les dones estan perdent oportunitats laborals a causa de la seva baixa participació en uns cicles formatius amb elevats índex d'inserció en el mercat laboral. La masculinització dels entorns laborals i la falta de visibilitat de referents femenins expliquen per què pràcticament nou de cada deu estudiants d'FP inicial de disciplines STEM són homes.

L7. Promoure la innovació pedagògica R+D, recerca i coneixement

Cal promoure un programa d'innovació pedagògica d'acceleració de la transformació educativa amb la finalitat de proporcionar als centres participants els recursos i les eines necessaris per impulsar la transformació del centre amb l'actualització del projecte educatiu de centre amb una revisió del propòsit institucional, l'organització del centre, les metodologies de treball, la cultura de l'avaluació i la incorporació de mesures d'inclusió i equitat educatives per esdevenir una organització educativa autònoma, centrada en l'alumnat, amb capacitat d'interactuar amb l'entorn. A més, cal seguir promovent programes d'R+D en què els centres de formació professional tinguin l'oportunitat d'esdevenir un referent en innovació en el seu territori, alhora que les empreses puguin tenir presents aquests centres com a possibles col·laboradors quan es plantegin projectes d'innovació i transferència de coneixement.

A banda, la formació professional ha estat un sector tradicionalment abandonat pel sector educatiu i on hi ha poca evidència científica. Tanmateix, a la ciutat de Barcelona s'han promogut recerques de gran interès gràcies a l'Observatori de l'FP de la Fundació BCN Formació Professional i, darrerament, a l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans.

Actors: Consell de la Formació Professional de Barcelona, Fundació BCN Formació Professional¹³, Consorci d'Educació de Barcelona¹⁴, Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans i entitats consell.

L8. Promoure la mobilitat internacional

Promoure la millora de la qualitat de la formació professional, utilitzant com a instrument la cooperació transnacional.

Accions:

- Promoció de les estades de mobilitat per a estudiants i docents de formació professional.

13. A la Fundació BCN Formació Professional, per mitjà del Pla de mesures Innovació a l'FP, s'hi potencien iniciatives que fan valer l'experimentació, el foment de les competències clau i professionals, el treball en equip i en col·laboració amb altres agents o centres educatius, el treball i l'aprenentatge per projectes, l'orientació educativa i professional, la millora de l'èxit educatiu i el foment de la inserció laboral, entre altres elements clau.

14. http://xtec.gencat.cat/ca/innovacio/programes_innovacio/

-
- Gestió de projectes Erasmus+
 - participació en xarxes transnacionals.

Actors: Associació de ciutats europees - Xarxa FP, Consorci d'Educació de Barcelona i entitats consell.

L9. Promocionar i difondre socialment la formació professional

- Contribuir a fer valer l'FP i convertir-la en una opció formativa de primer nivell.
- Fer difusió de totes les campanyes institucionals de l'oferta d'FP a la ciutat.
- Col·laborar amb mitjans de comunicació per difondre l'FP de la ciutat.

Accions: Col·laborar amb la Generalitat i l'AMB per fer difusió de les campanyes de promoció de l'FP. Utilitzar l'acord de col·laboració amb el Diari de l'Educació per fer difusió de les activitats que es promouen des de l'FP a la ciutat. Reprendre el grup de treball "Posar en valor l'FP".

Actors: Consell de la Formació Professional de Barcelona, Consorci d'Educació de Barcelona, Fundació BCN Formació Professional, Àrea Metropolitana de Barcelona, Fòrum de Ciutats amb Consell de l'FP, Consell de la Formació Professional de Catalunya i entitats consell.

L10. Garantir un bon funcionament intern del Consell i promoure'n la projecció externa

- Assegurar el compliment del reglament de règim intern.
- Garantir la informació de tots els membres del Consell.
- Coordinar els òrgans del Consell, així com la Presidència i Vicepresidències, especialment la Vicepresidència associativa.
- Garantir la participació activa de tots els membres del Consell.
- Executar i fer un seguiment dels acords del ple i de les propostes de la Comissió Permanent i taules de treball.
- Participar i coordinar-se amb altres consells de participació sectorial de l'Ajuntament, com ara el Consell Escolar de Barcelona, i del país (Consell Escolar de Catalunya).

-
- Mantenir una relació propera amb altres administracions, organismes i institucions vinculades a la formació professional i ocupacional.
 - Vetllar per les novetats i canvis legislatius que afectin el sistema integrat de l'FP a la ciutat.
 - Fer difusió externa de les activitats del Consell (xarxes socials).

Actors: Secretaria tècnica CFPB, Consell Escolar Municipal de Barcelona, Consell Escolar de Catalunya (per mitjà del CEMB) i entitats consell.

L11. Treballar en xarxa en el marc institucional de l'FP

Accions:

- Facilitar la transferència de coneixements, experiències i coordinació amb les administracions competents en matèria d'FP (especialment amb el CEB - Àrea de Postobligatòria i Règim Especial) i els altres actors que componen l'ecosistema de la Formació Professional a la ciutat.
- Participar en els espais de col·laboració i cooperació en què es treballi per a la Formació Professional de la ciutat.
- Participar activament en el Fòrum de Ciutats amb Consell de l'FP.

Actor: Consell Escolar de Barcelona, Consell Escolar de Catalunya (per mitjà del CEMB) i entitats consell. Participació activa en el Fòrum de ciutats amb Consell de l'FP.

Organització i funcionament del Consell

D'acord amb les funcions de cada òrgan que s'estableixen en el Reglament del Consell, es proposa que: La Comissió Permanent sigui el grup motor del desplegament de les línies estratègiques i les accions que se'n derivin.

A l'hora de desplegar les línies i convocar grups de treball, cal tenir present que el Govern municipal va aprovar un prec del Grup Municipal de JxCat en què es demanava el següent: “Que l'Ajuntament de Barcelona insti el Consorci d'Educació de Barcelona a presentar al Consell de l'FP una proposta d'oferta de formació professional a la ciutat de Barcelona, adequada a la demanda i a les necessitats emergents del mercat laboral, en el termini de dos mesos. Que aquesta proposta sigui debatuda en el marc del Consell de Formació Professional de la ciutat de Barcelona i que el Consell de l'FP n'elabori un informe de valoració i propostes. Que aquest informe es presenti a la comissió plenària, juntament amb la proposta original de planificació del Consorci d'Educació de Barcelona, en un termini de dos mesos addicionals”.

D'altra banda, hi ha el compromís de la Permanent del Consell de fer un seguiment de les propostes dels grups de treball: FP i gènere i FP i diversitat funcional.¹⁵

15. Pel que fa a l'FP i la diversitat funcional, el CEB ha posat en funcionament un equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) itinerant per poder fer atenció als centres de formació professional. També s'ha incorporat la figura del psicopedagog a l'Institut Escola del Treball, centre formatiu que té una vuitantena d'alumnes amb necessitats educatives especials. Pel que fa al grup d'FP i gènere, s'estan produint converses per col·laborar amb el Consell de l'FP de Catalunya perquè comparteixin l'Informe de l'Agència FPCat que conclou que les dones estan perdent oportunitats laborals a causa de la seva baixa participació en uns cicles formatius amb elevats índexs d'inserció en el mercat laboral. La masculinització dels entorns laborals i la falta de visibilitat de referents femenins expliquen per què pràcticament nou de cada deu estudiants d'FP inicial de disciplines STEM són homes.

Sessions plenàries:

- Sessió extraordinària de constitució: abril 2021
- Sessió ordinària: octubre del 2021

Sessions permanents:

- Maig 2021, juliol 2021 i setembre 2021

Grups de treball:

- Està previst obrir un espai de deliberació entorn dels grups de treball que s'han d'encetar. Les sessions previstes per a cada grup de treball són, com a mínim, 3. La previsió és que comencin durant el mes de maig de 2021 i que s'acabin el desembre del 2021. Les dates de les sessions es pactaran amb els i les participants i relators/es de cada grup. Els informes que generin els grups es presentaran tant a la Comissió Permanent com a la Comissió Plenària.

6

Contingut de les ordres del dia de les properes sessions del Consell:

**Comissió plenària ordinària:
15 d'abril de 2021 a les 16.00 h**

Contingut ordre del dia:

- Constitució del plenari
- Elecció vicepresidència associativa
- Presentació nous membres
- Pla de treball 2021
- Precs i preguntes

**Comissió Permanent:
data prevista: maig 2021 en horari de matí**

Contingut ordre del dia:

- Constitució
- Aprovació acta anterior
- Balanç afectació de la covid-19 a l'FP
- Presentació Pla de treball 2021
- Inici de la deliberació
- Novetats grup FP i gènere i FP i diversitat funcional
- Presentació de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya (opcional)
- Altres
- Precs i preguntes

- IMEB (2019). Informe “FP i la diversitat funcional”. Institut d’Educació de Barcelona - Consell de la Formació Professional de Barcelona, Ajuntament de Barcelona.
- IMEB (2020). Informe participatiu “FP i gènere”. Institut d’Educació de Barcelona - Consell de la Formació Professional de Barcelona, Ajuntament de Barcelona.
- Fundació BCN FP. (2020). *Anuari de l’FP i de mercat de treball 2020: Barcelona i Àrea Metropolitana*: Fundació BCN Formació Professional.
- Termes, A. (2020). *La formació professional a Barcelona: gènere, trajectòries i inserció laboral*. Bellaterra: Institut d’Estudis Regionals i Metropolitans (IERMB).
- IIAB (2019). *Oportunitats educatives a Barcelona 2020: Les desigualtats en l’educació al llarg de la vida (0-99)*. Barcelona: Institut d’Infància i Adolescència - Institut d’Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IIAB-IERMB). “<https://diarifp.cat/2021/03/01/una-fp-preparada-per-a-la-reconstruccio/>”
- Sánchez-Gelabert, A. (2017). *L’educació al llarg de la vida a Barcelona: educació post-obligatòria i pràctiques educatives comunitàries*. Barcelona.
- Valiente, Ò; Zancajo, A., i Tarriño, À. (2014). *La formació professional i l’ocupació a Catalunya: Una ullada als indicadors des d’una perspectiva comparada* (No.82, Polítiques). Fundació Jaume Bofill (Vol. 82). Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

**Ajuntament
de Barcelona**

**CONSELL DE LA
FORMACIÓ PROFESSIONAL
DE BARCELONA**